

Валеры Грыцук: АДЗІНСТВА ПА-НАД МЕЖАМІ, усе Беларусы РАЗАМ

Канфэрэнцыя беларускай дыяспары адбылася дзякуючы Офісу нацыянальнага лідэра Сьвятланы Ціханоўскай, у Вільні (22-23.04.2023). Крэда, ці сэнс такога згуртаваньня ў гэтым Звароту. «Мы - беларусы, якія хочуць шукаць АДЗІНСТВА па-над межамі для РАЗЬВІЦЬЦЯ сваёй краіны, па-над межамі дзяржаўных межаў і па-над межамі разнагалосных, па палітычных матывах і мэтадам барацьбы. Толькі так мы зможам узмацніць адзін аднаго, толькі так нараджаецца сынергія. Мы -розныя (як асобныя персаналіі), але ў нас адна агульная каштоўнасьць - СВАБОДНАЯ БЕЛАРУСЬ!»

Асноўнымі мэтамі Канфэрэнцыі былі: «Арганізацыя і падтрымка гарызантальных сувязей, каардынацыя дзеяньняў» і г.д. Акрыла Канфэрэнцыю нацыянальны лідэр Сьвятлана Ціханоўская, з вызначэньнем 4-х прыярытэтаў (Беларусь перадусім, трымацца разам, беларуская мова, культура й палітвязьні). Сутнасьць яе прамовы ў тым, што яднаньне й эфэктыўная сумесная праца розных груп дыяспараў павінна быць накіравана перадусім на ўвагу міжнароднай супольнасьці таксама і на «беларускую праблему», якая не павінна быць забытая. Таксама дыяспары павінны, у межах магчымасьці, дапамагаць актыўным беларусам, палітвязьням у Беларусі, таксама як і беларускім палітычным імігрантам. Арганізаваць інфармацыйны супраціў дыктатуры, але асабліва супраць расейскай прапаганды; папулярызаваць беларускую мову, культуру; падтрымліваць беларускія праекты. Спадарыня Ціханоўская зрабіла акцэнт на падрыхтоўку да прыцягненьня да адказнасьці (пакараньня) паслугачоў «рэжыму». Праблема палітвязьняў у комплексе.

Беларусы не падтрымліваюць расейскую вайну ва Украіне. Беларусы супраць ядзернай зброі, адпаведна, дыяспара таксама павінна паказваць міжнароднай супольнасьці такую пазыцыю беларусаў. З дапамогай відэасувязі, удзельнікі Канфэрэнцыі выслухалі віншаваньне Старшыні Рады БНР сп.Івонкі Сурвіла. Далей была праца Канфэрэнцыі, адпаведна наступным тэмам: 1. Дыскусійная панэль “Стратэгічныя прыярытэты працы дэмакратычных сілаў і беларускай дыяспары; 2. дыскусійная панэль “Разьвіцьцё і падтрымка беларускіх ініцыятываў за мяжой”; 3 дыскусійная панэль “Супрацоўніцтва палітычных цэнтраў і арганізацый беларусаў замежжа».

Удзельнікі Канфэрэнцыі згадзіліся, што патрэбна актыўнасьць для наступных праектаў: 1. Вызваленьне Беларусі ад расійскага кантролю; 2. Ціск на рэжым Лукашэнкі з боку дыяспараў; 3. Эўрапейскі выбар Беларусі; 4. Узаемадзеяньне дыяспары з беларусамі ўнутры Беларусі; 5. Праца з лякальнымі мэдыя ў краінах беларусаў замежжа.

На другі дзень была актыўная праца для панэлі “Праблемы захавання і паглыблення беларускай ідэнтычнасці на сучасным этапе”. А потым, праца ў групах: “Беларуская культура: што цяпер яна ўяўляе сабой, якімі метадамі разьвіваць і падтрымліваць, з якімі аўдыторыямі беларусаў неабходна працаваць”.

Вынікі працы Канфэрэнцыі былі паказаны праз прэзэнтацыю: “Прадукт, спосаб дасягнення, каналы распаўсюджвання». Таксама была асобная «Прэзентацыя прадстаўніцы па сацыяльных пытаннях АПК Вольгі Гарбуновой». У часе Канфэрэнцыі былі выступы ўдзельнікаў. Трэба адзначыць вялікую актыўнасьць (з прапановамі) спадароў Валерыя, і спадара Міколы. Спадар Валеры нагадаў «баявы заклік» пуцінскай банды: «Там где русский язык – там территория России». Таму кожны беларус павінен карыстацца беларускай мовай! Вельмі ўсьцешыла тое, што канфліктаў не было, сапраўды, удзельнікі з павагай ставіліся адзін да аднаго. Выключэньнем была «праца мадэратара» Марыя Ландо, якая кіравалася толькі тэхнічным «стоперам», і не давала даць прапановы, альбо падзяліцца карысным дасьведчэньнем эмігрантаў з пасьпяховай дзейнасьці, што канешне, зьбыдніла Канфэрэнцыю. З другога боку, удзельнікі Канфэрэнцыі з энтузіязмам прынялі прапановы (практыку) дасьведчанага апазыцыянэра, як дасягаць посьпеху ў зацікаўленьні «беларускай праблемай» эўрапейскімі палітыкамі, а таксама як бараніць годнасьць Нацыі беларусаў ад мясцовых чыноўнікаў-шавіністаў (прыклад з Польшчы).

Трэба адзначыць, што Канфэрэнцыя паказала, што большасьць беларусаў дыяспары (за выключэньнем у ЗША і Канадзе) толькі пачынае сваю працу для захавання беларускай ідэнтычнасці і для дапамогі беларусам ў Беларусі скінуць дыктатуру. Так, агульна, беларусаў у іміграцыі мала, а галоўная, калі слабая беларуская сьвядомасьць, то нашы эмігранты, з РБ, не надта цікавіліся аб’яднаньнем у групы дыяспары. Але эміграцыя беларусаў пасьля «прыпыненай Рэвалюцыі» (зьявілася кніга «La révolution suspendue. Les Belarusses contre l'Etat autoritaire» французскага прафэсара Ronan HERVOUET) 2020 года цалкам зьмяніла сытуацыю і нагадала беларусам, што бяз сувэрэннай дзяржавы «Беларусь» зьнікне і беларускі этнас. Адпаведна ёсьць надзея, што беларуская дыяспара возьме прыклад з польскай дыяспары і будзе вельмі актыўна на карысьць Беларусі дэмакратычнай беларускай, безумоўна, сувэрэннай. «Жыве Беларусь!» - гучала не адзін раз на Канфэрэнцыі дыяспары.

Грыцук Валеры, палітычны аналітык

Valery Hrytsuk: UNITY ABOVE BORDERS, all Belarusians TOGETHER
(web-magazine “Culture. Nation”, issue 32, November 2023, 282-284, www.sakavik.net)

Abstract. Information about the conference of the Belarusian diaspora in Vilnius (April 22-23, 2023) is provided. The conference was organized by the Office of the National leader Sviatlana Tsikhanouskaja.

Валерий Грицук: ЕДИНСТВО БЕЗ ГРАНИЦ, все белорусы ВМЕСТЕ
(веб-журнал “Культура. Нация”, вып. 32, ноябрь 2023, 282-284, www.sakavik.net)

Аннотация. Представлена информация о конференция белорусской диаспоры состоявшейся в Вильнюсе 22-23 апреля 2023 года. Конференция была организована Оффисом Национального лидера Светланы Тихановской.